

Kontakty z Mediami i
Informacja

Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej

KOMUNIKAT PRASOWY nr 80/20

Luksemburg, 2 lipca 2020 r.

Opinia rzecznika generalnego w sprawach połączonych

C-245/19 i C-246/19

État du Grand-duché de Luxembourg

Zdaniem rzecznik generalnej Juliane Kokott adresat, zainteresowany podatnik i inne zainteresowane osoby trzecie muszą mieć możliwość poddania kontroli sądowej decyzji nakazowej o udzieleniu informacji wydanej w ramach transgranicznej wymiany informacji między organami podatkowymi

Wykluczenie takiej możliwości ochrony prawnej narusza prawo do skutecznego środka prawnego zagwarantowane w Karcie praw podstawowych Unii Europejskiej

W oparciu o luksembursko-hiszpańską umowę podatkową¹ oraz o dyrektywę w sprawie współpracy administracyjnej w dziedzinie opodatkowania², hiszpański organ administracji podatkowej zwrócił się do luksemburskiej administracji podatkowej w październiku 2016 r. i w marcu 2017 r. z wnioskiem o przekazanie informacji dotyczących artystki zamieszkałej w Hiszpanii.

Luksemburska administracja podatkowa nie dysponowała informacjami, których dotyczył wniosek. Aby wykonać pierwszy wniosek o przekazanie informacji, zobowiązała ona zatem spółkę luksemburską do dostarczenia kopii umów zawartych między tą spółką a innymi spółkami w przedmiocie praw artystki oraz innych dokumentów, w szczególności kopii odpowiednich faktur i informacji o rachunkach bankowych. Zgodnie z obowiązującym wówczas prawem luksemburskim³ od decyzji nakazowej nie przysługiwał środek zaskarżenia. Prawo luksemburskie stanowi ponadto, że na posiadacza informacji może zostać nałożona grzywna w maksymalnej wysokości 250 000 EUR, jeżeli nie wykona on takiej decyzji nakazowej w terminie miesiąca.

Aby wykonać drugi wniosek o przekazanie informacji, luksemburska administracja podatkowa zobowiązała bank luksemburski do udzielenia jej informacji o rachunkach bankowych, saldach rachunków i innych aktywach podatnika, jak również o aktywach, która posiada on w innych kontrolowanych przez niego spółkach. Także w tym przypadku nie przysługiwał środek zaskarżenia.

Mimo to spółka luksemburska, do której została skierowana pierwsza decyzja nakazowa (C-245/19), bank luksemburski, do którego została skierowana druga decyzja nakazowa, wymienione w niej spółki i artystka zaskarżyły decyzje nakazowe przed sądami luksemburskimi.

Cour administrative (sąd administracyjny wyższej instancji, Luksemburg), który rozpatruje wskazane wyżej sprawy w drugiej instancji, zwrócił się do Trybunału z pytaniem, czy już sama decyzja nakazowa o udzieleniu informacji⁴ stanowi ingerencję w prawa podstawowe osoby

¹ Umowa podatkowa między Luksemburgiem a Hiszpanią z dnia 3 czerwca 1986 r.

² Dyrektywa Rady 2011/16/UE z dnia 15 lutego 2011 r. w sprawie współpracy administracyjnej w dziedzinie opodatkowania i uchylająca dyrektywę 77/799/EWG (Dz.U. 2011, L 64, s. 1). Dyrektywa ta obowiązuje obecnie w wersji zmienionej dyrektywą Rady (UE) 2018/822 z dnia 25 maja 2018 r. (Dz.U. 2018, L 139, s. 1). Państwa członkowskie mają obowiązek stosowania przepisów, które są zgodne z tą zmianą, od dnia 1 lipca 2020 r.

³ Na podstawie zmiany ustawy, która weszła w życie w dniu 9 marca 2019 r., *posiadacz informacji* (przez którego należy rozumieć adresata) może obecnie zaskarżyć do sądu administracyjnego skierowaną do niego decyzję nakazową.

⁴ W wyroku w sprawie *Berlioz Investment Fund* z dnia 16 maja 2017 r. (C-682/15, zob. komunikat prasowy nr 53/17) Trybunał orzekł już, że osoba, na którą nałożono sankcję pieniężną za niezastosowanie się do decyzji administracyjnej zobowiązującej ją do udzielenia informacji w ramach wymiany między krajowymi administracjami podatkowymi na mocy dyrektywy 2011/16, jest uprawniona do zakwestionowania pośrednio, w wezwanym państwie członkowskim, zgodności z

zobowiązanej do udzielenia informacji, podatnika i innych zainteresowanych osób trzecich oraz czy od tej decyzji musi być dopuszczalny skuteczny środek prawny na podstawie art. 47 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej („Karta”).

Ponadto Cour administrative zmierza do ustalenia, jak konkretny i precyzyjny musi być wniosek w odniesieniu do osób, których dotyczy, aby współpracujący organ podatkowy mógł ocenić „przewidywalny związek” żądanych informacji z postępowaniem podatkowym w innym państwie członkowskim. Jedynie informacje, które „wydają się istotne”, są bowiem objęte współpracą administracyjną na podstawie dyrektywy.

W przedłożonej dzisiaj opinii rzecznik generalna Juliane Kokott zaproponowała, by na pytanie pierwsze Trybunał odpowiedział w ten sposób, że **decyzja, w której organ współpracujący, wezwany do udzielenia pomocy na podstawie dyrektywy 2011/16 zobowiązuje daną osobę do udzielenia informacji dotyczących podatnika lub osoby trzeciej, może zostać zaskarżona przez tę osobę, podatnika i zainteresowaną osobę trzecią przed sądami współpracującego państwa członkowskiego.**

Adresat decyzji nakazowej o udzieleniu informacji ma zgodnie z art. 47 karty prawo do poddania tej decyzji kontroli zgodności z prawem przez sąd, ponieważ ta decyzja nakazowa stanowi w stosunku do niego akt wywołujący niekorzystne skutki. Otwarta może pozostać kwestia, czy i jakie (inne) prawa podstawowe adresata zagwarantowane w Karcie mogły zostać naruszone.

Jako że zobowiązanie osoby trzeciej do przekazania danych osobowych podatnika stanowi w każdym przypadku ingerencję w jego prawo podstawowe do ochrony takich danych, także **zainteresowany podatnik** może poddać taką decyzję nakazową o udzieleniu informacji kontroli zgodności z prawem przez sąd zgodnie z art. 47 Karty. Możliwość zaskarżenia ewentualnej późniejszej decyzji w sprawie określenia wysokości zobowiązania podatkowego nie zapewnia wystarczającej ochrony jego prawa podstawowego do ochrony danych.

W odniesieniu do **zainteresowanych osób trzecich** (w omawianej sprawie kilku spółek) rzecznik generalna wskazała, że zgodnie z orzecnictwem prawo podstawowe do ochrony danych osobowych (art. 8 Karty) odnosi się głównie do osób fizycznych. Natomiast osoby prawne mogą się w każdym przypadku powołać na prawo podstawowe do poszanowania życia prywatnego i rodzinnego (art. 7 Karty), jeżeli tak jak w omawianym przypadku wymaga się przedstawienia informacji dotyczących rachunków bankowych i aktywów. Także takie osoby trzecie mogą zatem poddać decyzję nakazową o udzieleniu informacji kontroli sądowej zgodnie z art. 47 Karty.

W związku z powyższym wykluczenie ochrony prawnej w stosunku do adresata decyzji nakazowej o udzieleniu informacji, zainteresowanego podatnika i osoby trzeciej, której dotyczy ta decyzja, narusza art. 47 Karty.

W odniesieniu do pytania drugiego rzecznik generalna J. Kokott zaproponowała, by Trybunał odpowiedział, że **organ wnioskujący musi uzasadnić wniosek o przekazanie informacji, aby organ współpracujący mógł ustalić, czy w oczywisty sposób nie brakuje przewidywalnego związku żądanych informacji z ustaleniem podatku przez organ wnioskujący. Wniosek musi zawierać konkretne wskazówki dotyczące okoliczności faktycznych lub transakcji istotnych z podatkowego punktu widzenia, tak aby wykluczyć możliwość niedopuszczalnego poszukiwania dowodów (fishing expedition).**

Zdaniem rzecznik generalnej organ wnioskujący musi z reguły zawrzeć we wniosku o przekazanie informacji okoliczności faktyczne, które chce zbadać, lub przynajmniej konkretne podejrzenia co do tych okoliczności faktycznych i ich znaczenia na gruncie prawa podatkowego. Musi to umożliwić państwu współpracującemu uzasadnienie przed jego sądami ingerencji w prawa podstawowe adresata, podatnika lub zainteresowanych osób trzecich w związku z udzieleniem pomocy

prawem nakazu poprzez zaskarżenie decyzji, na mocy której organ współpracujący nałożył na niego grzywnę za odmowę udzielenia informacji.

administracyjnej. Wymogi dotyczące obowiązku uzasadnienia zwiększają się wraz z zakresem i wrażliwym charakterem żądanych informacji.

UWAGA: Opinia rzecznika generalnego nie wiąże Trybunału Sprawiedliwości. Zadanie rzeczników generalnych polega na przedkładaniu Trybunałowi, przy zachowaniu całkowitej niezależności, propozycji rozstrzygnięć prawnych w sprawach, które rozpatrują. Sędziowie Trybunału rozpoczynają własnie obrady w tej sprawie. Wyrok zostanie wydany w terminie późniejszym.

UWAGA: Odesłanie prejudycjalne pozwala sądom państw członkowskich, w ramach rozpatrywanego przez nie sporu, zwrócić się do Trybunału z pytaniem o wykładnię prawa Unii lub o ocenę ważności aktu Unii. Trybunał nie rozpoznaje sporu krajowego. Do sądu krajowego należy rozstrzygnięcie sprawy zgodnie z orzeczeniem Trybunału. Orzeczenie to wiąże w ten sam sposób inne sądy krajowe, które spotkają się z podobnym problemem.

Dokument nieoficjalny, sporządzony na użytek mediów, który nie wiąże Trybunału Sprawiedliwości.

[Pełny tekst](#) opinii jest publikowany na stronie internetowej CURIA w dniu przedłożenia.

Osoba odpowiedzialna za kontakty z mediami: Ireneusz Kolowca ☎ (+352) 4303 2793